

Bài 6: Chuyển động tự quay quanh trục của Trái Đất và các hệ quả địa lí

Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 6 (Cánh diều)

Câu hỏi trang 123 Địa Lí lớp 6: Dùng quả Địa Cầu để mô tả chuyển động quay quanh trục của Trái Đất và chứng minh rằng: Sự quay quanh trục đã làm cho Trái Đất có hiện tượng ngày và đêm luân phiên nhau ở khắp mọi nơi.

Lời giải:

Mặt Trời phát ra ánh sáng chiếu vào Trái Đất, nhưng do Trái Đất có dạng hình cầu nên chỉ được chiếu sáng một nửa. Nửa được chiếu sáng là ngày, nửa không được chiếu sáng là đêm. Trái Đất có sự tự quay quanh trục nên khắp mọi nơi trên bề mặt Trái Đất lần lượt được chiếu sáng rồi lại chìm vào bóng tối, gọi là hiện tượng ngày đêm luân phiên nhau.

Câu hỏi 1 trang 124 Địa Lí lớp 6:

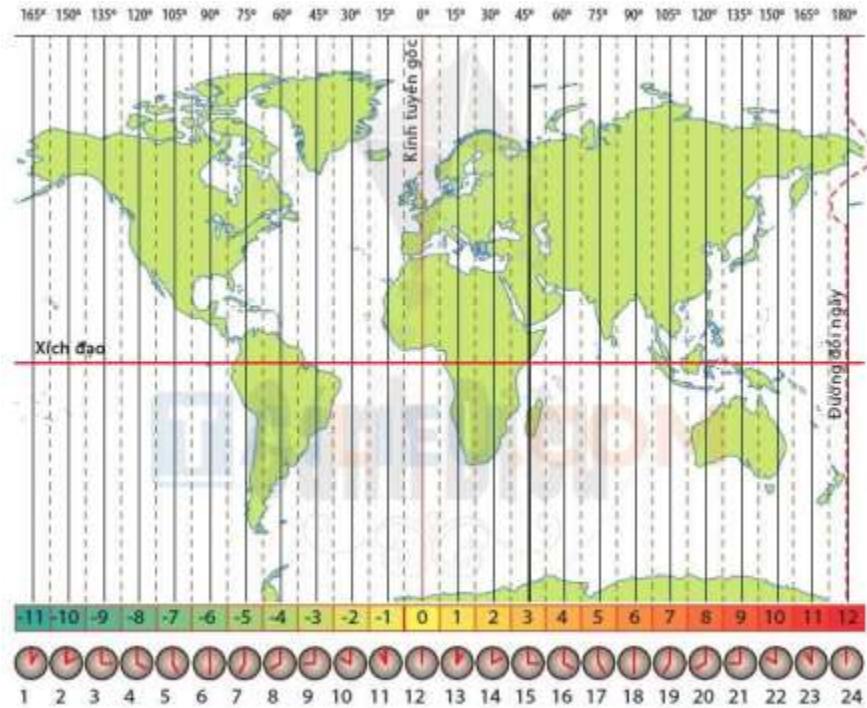
Trái Đất quay một vòng là 360^0 trong thời gian 24 giờ. Hãy tính xem một khu vực giờ rộng bao nhiêu độ kinh tuyến.

Lời giải:

- Trái Đất quay một vòng là 360^0 trong thời gian 24 giờ.

Vậy một khu vực giờ rộng: $360 : 24 = 15^0$ kinh tuyến.

Câu hỏi 2 trang 124 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 6.2, hãy cho biết khu vực giờ số 0 có điểm gì đặc biệt.

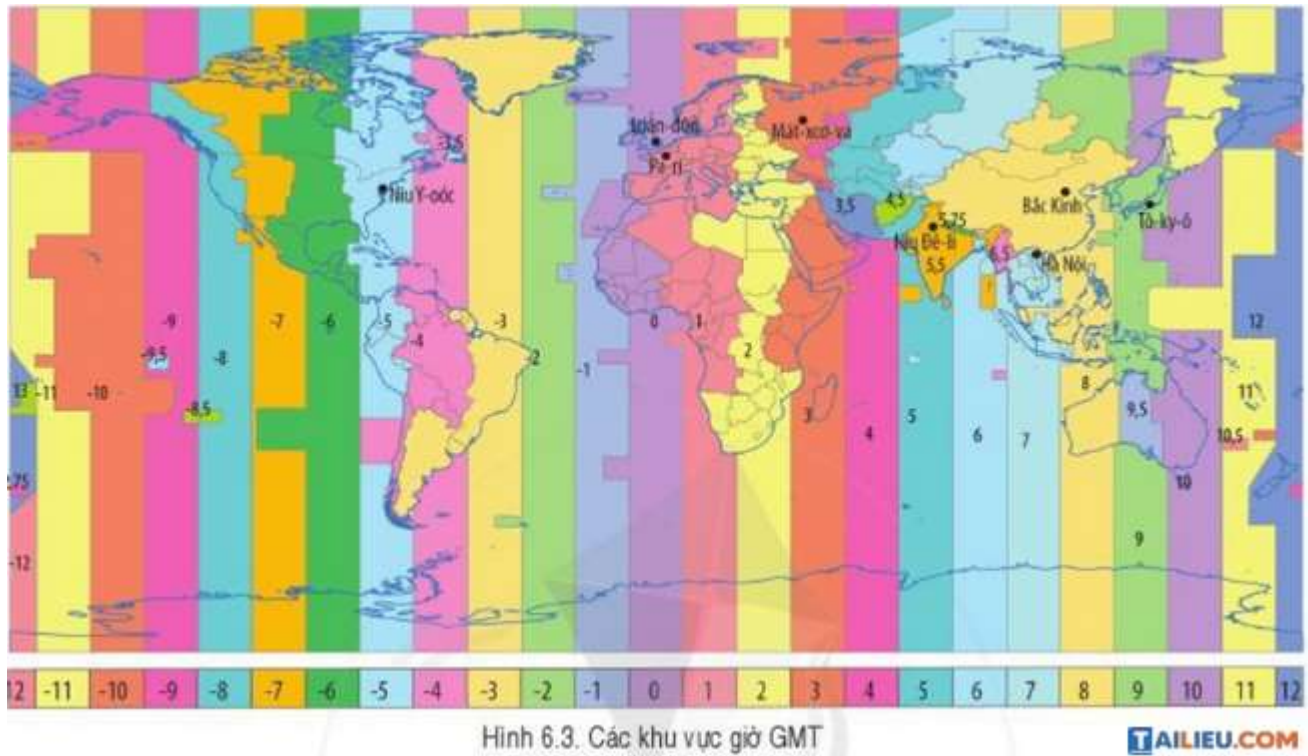

Hình 6.2. Các khu vực giờ (múi giờ)

Lời giải:

- Khu vực giờ số 0 có điểm đặc biệt là: đây là đường kinh tuyến gốc đi qua đài thiên văn Grin-uyt ở ngoại ô thành phố Luân Đôn.

Câu hỏi 1 trang 125 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 6.3, hãy cho biết khi Hà Nội là 7 giờ thì ở các thành phố Luân - đôn, Bắc Kinh, Tô ki ô, Mat- xơ- va, Niu Y-óc là mấy giờ.

Lời giải:

- Khi Hà Nội 7 giờ thì các thành phố sẽ là:

Luân Đôn: 0 giờ

Bắc Kinh: 8 giờ

Tokyo: 9 giờ

Mátxcơva: 3 giờ

Niu Y-óc: 19 giờ

Câu hỏi 2 trang 125 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 6.4, hãy giải thích tại sao mỗi đồng hồ ở khách sạn lại chỉ một giờ khác nhau.

Hình 6.4. Đồng hồ treo ở khu vực lễ tân của một khách sạn

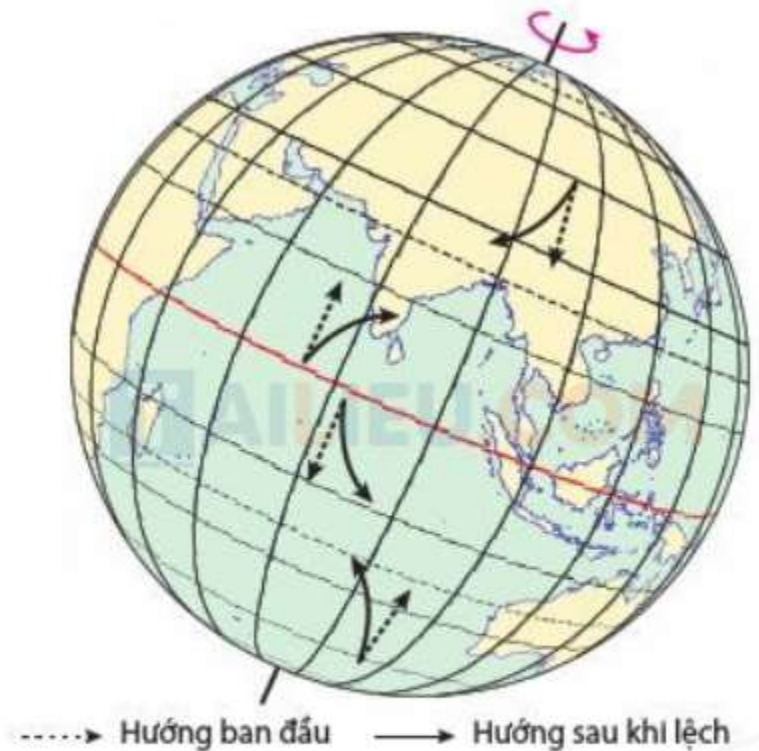
Lời giải:

- Mỗi đồng hồ ở khách sạn chỉ một giờ khác nhau vì: các đồng hồ trên là đại diện ở các địa điểm có múi giờ khác nhau, nên kim chỉ giờ khác nhau.

Câu hỏi trang 126 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 6.5, hãy cho biết:

- Ở bán cầu Bắc, các vật thể chuyển động lệch theo hướng nào so với hướng chuyển động thẳng ban đầu.

- Ở bán cầu Nam, các vật thể chuyển động lệch theo hướng nào so với hướng chuyển động thẳng ban đầu.

Hình 6.5. Sự lệch hướng chuyển động của các vật thể ở bán cầu Bắc và bán cầu Nam

Lời giải:

Quan sát hình 6.5, ta thấy:

- Ở bán cầu Bắc, các vật thể chuyển động lệch về bên phải so với hướng chuyển động thẳng ban đầu.
- Ở bán cầu Nam, các vật thể chuyển động lệch về bên trái so với hướng chuyển động thẳng ban đầu.

Giải luyện tập & vận dụng Bài 6 Địa lí 6 (Cánh diều)

Luyện tập và Vận dụng 1 trang 126 Địa Lí lớp 6: Tại sao trên Trái Đất lại có hiện tượng ngày và đêm? Tại sao ngày và đêm lại luân phiên nhau liên tục ở khắp mọi nơi trên Trái Đất?

Lời giải:

- Trên Trái Đất có hiện tượng ngày và đêm do: Trái Đất có dạng hình cầu nên chỉ được Mặt Trời chiếu sáng một nửa. Nửa được chiếu sáng là ngày, nửa không được chiếu sáng là đêm.

- Ngày và đêm luân phiên nhau do Trái Đất có sự tự quay quanh trục nên khắp mọi nơi trên bề mặt Trái Đất lần lượt được chiếu sáng rồi lại chìm vào bóng tối.

Luyện tập và Vận dụng 2 trang 126 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 6.2 và xác định: Việt Nam nằm ở khu vực giờ số mấy? Kinh tuyến nào là kinh tuyến trung tâm để xác định khu vực giờ của Việt Nam?

Lời giải:

Quan sát hình 6.2, ta thấy:

- Việt Nam nằm ở khu vực giờ số 7.
- Kinh tuyến trung tâm để xác định khu vực giờ của Việt Nam là kinh tuyến 105⁰.

Luyện tập và Vận dụng 3 trang 126 Địa Lí lớp 6: Bài tập tình huống:

Người mẹ tham gia đoàn công tác tới Pa-ri (thủ đô nước Pháp).

Trước khi đi Pa-ri, mẹ giao hẹn với con trai ở Hà Nội là hàng ngày hai mẹ con sẽ nói chuyện qua internet. Tuy nhiên, có một số trở ngại về mặt thời gian: Theo giờ Pa-ri, từ 7 giờ đến 12 giờ mẹ làm việc với đoàn và từ 21 giờ đến 5 giờ là thời gian ngủ. Ở những khung giờ ấy người con không liên lạc được với mẹ.

Tương tự như vậy, theo giờ Hà Nội, từ 7 giờ đến 12 giờ người con đi học và từ 21 giờ đến 5 giờ là thời gian ngủ. Ở những khung giờ ấy, người mẹ không liên lạc được với con.

Theo em, hai mẹ con sẽ chỉ nói chuyện được với nhau trong những khoảng thời gian nào trong ngày (theo giờ Pa-ri và theo giờ Hà Nội)?

Gợi ý: Kẻ bảng theo mẫu sau rồi tô màu ô trống những khoảng thời gian mà mẹ, con bận:

Gi ờ Pa -ri	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Gi ờ H à N ội	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1	2	3	4	5	6

Lời giải:

- Tô màu ô trống những khoảng thời gian mà mẹ, con bận:

Giờ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Pa-ri																								
	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x									x	x	x	x
Giờ	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1	2	3	4	5	6
Hà Nội																								
	x	x	x	x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x	x	

- Như vậy, thời gian mẹ và con đều rảnh, có thể nói chuyện được với nhau là: 19 giờ và 20 giờ Hà Nội (13 giờ và 14 giờ Pari).

Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 6 (Cánh diều)

1. Chuyển động tự quay quanh trục của Trái Đất và hiện tượng ngày - đêm trên Trái Đất

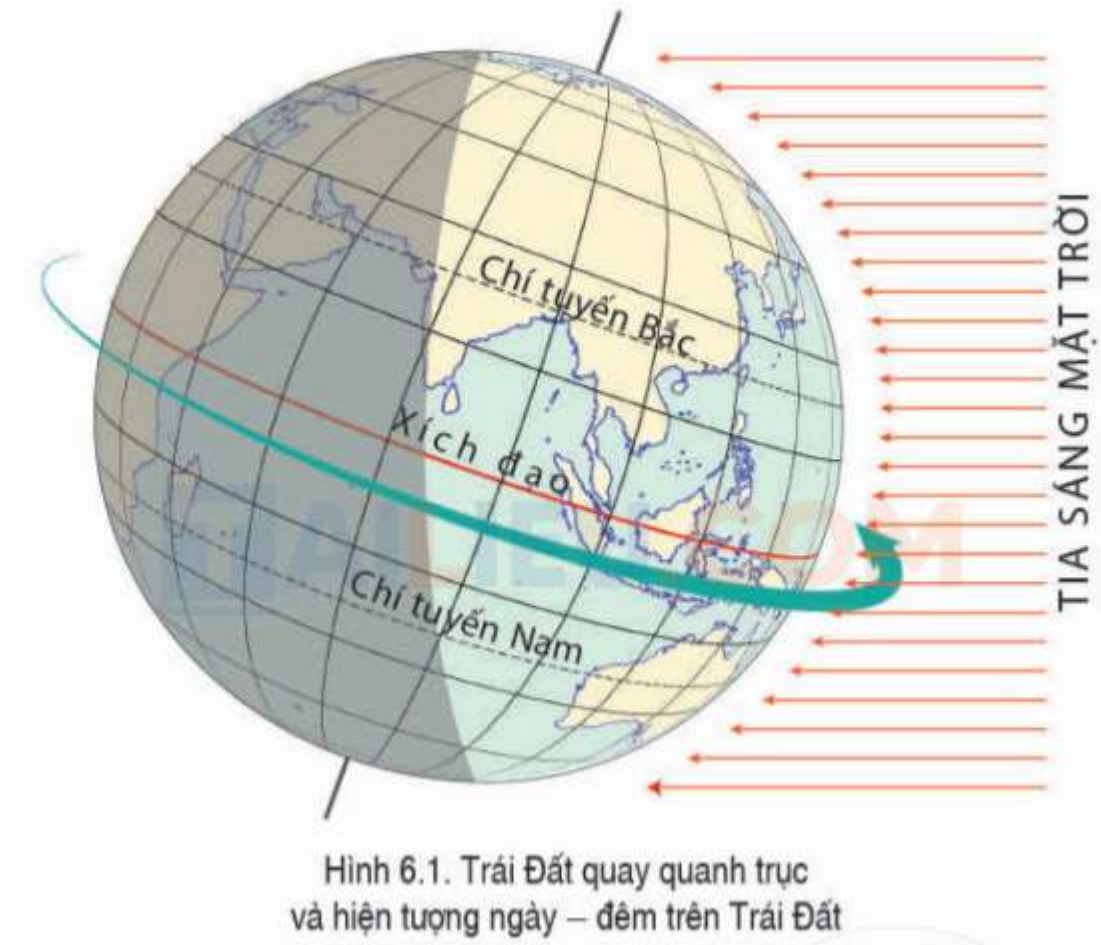
- Đặc điểm

+ Tia sáng Mặt Trời mang lại ánh sáng cho Trái Đất.

+ Do Trái Đất có dạng hình cầu nên bao giờ cũng chỉ có một nửa Trái Đất được chiếu sáng, còn nửa kia bị bóng tối bao phủ. Nửa được chiếu sáng là ngày, nửa không được chiếu sáng là đêm.

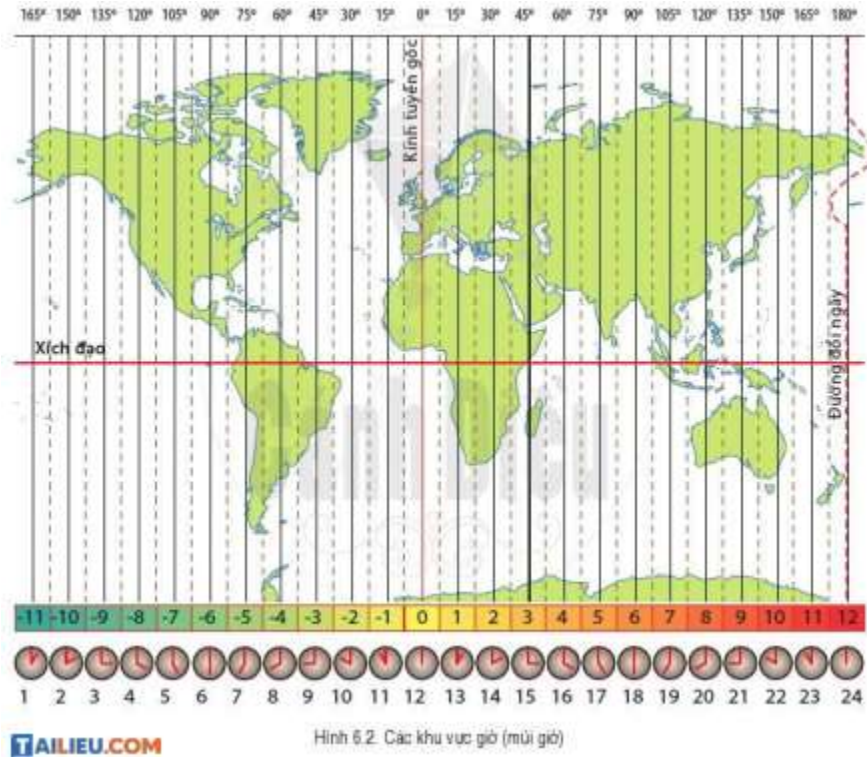
+ Do Trái Đất quay quanh trục nên ở khắp mọi nơi trên Trái Đất đều có ngày và đêm luân phiên nhau.

- Thời gian: Một vòng quay quanh trục của Trái Đất (một ngày đêm) hết 23 giờ 56 phút 4 giây, làm tròn là 24 giờ.

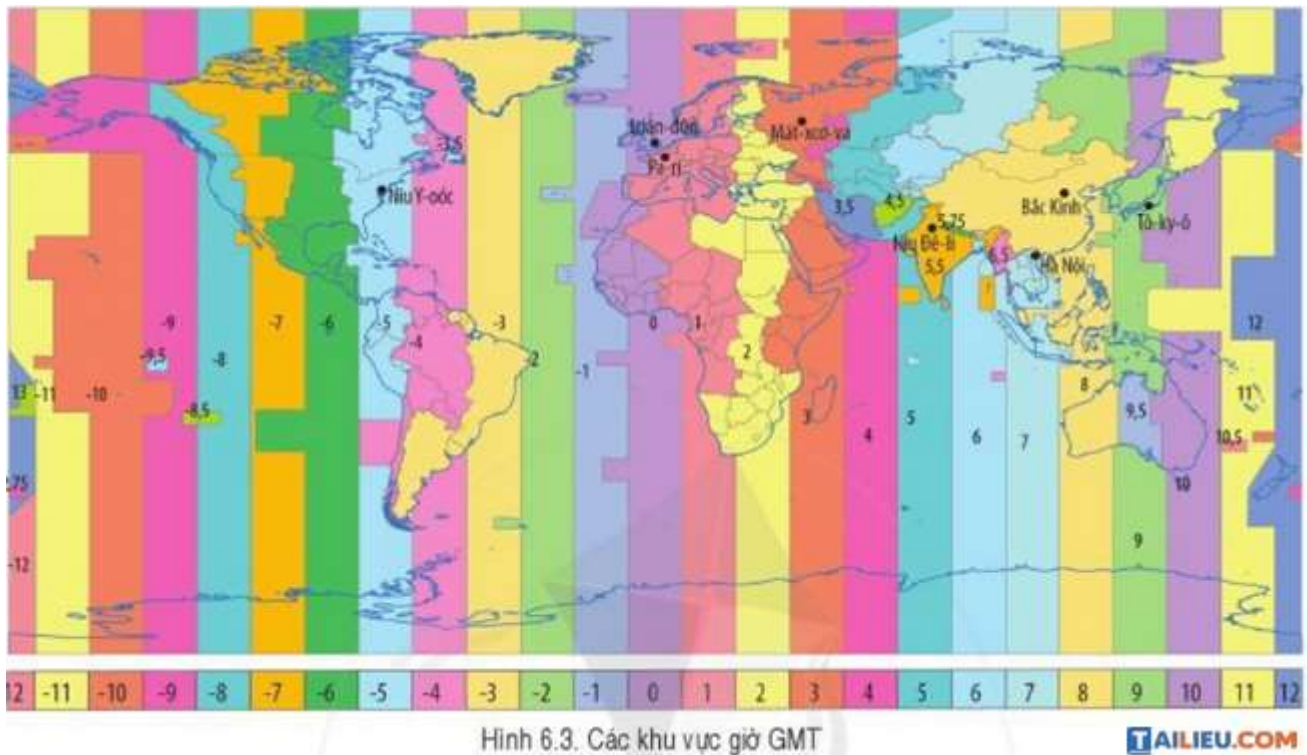

2. Giờ trên Trái Đất

- Trái Đất quay quanh trục từ tây sang đông, vì thế ta thấy Mặt Trời mọc tại các địa điểm ở phía đông sớm hơn các địa điểm ở phía tây.
- Mặt Trời ở vị trí cao nhất trên bầu trời (giữa trưa) sớm hơn ở các kinh độ phía đông và muộn hơn ở các kinh độ phía tây.
- Nếu sử dụng giờ địa phương trong đời sống thì các hoạt động xã hội sẽ gặp rất nhiều phiền phức. Vì vậy, người ta phải dùng giờ khu vực để tiện cho việc tính giờ và giao dịch trên thế giới.
- Bề mặt Trái Đất được chia ra thành các khu vực giờ khác nhau. Mỗi khu vực có một giờ riêng.
- Hai khu vực giờ nằm cạnh nhau sẽ chênh nhau một giờ.

- Trên thực tế các khu vực giờ không thẳng theo đường kinh tuyến mà thường được quy định theo biên giới quốc gia và rất phức tạp.

Hình 6.4. Đồng hồ treo ở khu vực lễ tân của một khách sạn

3. Sự lệch hướng chuyển động của các vật thể

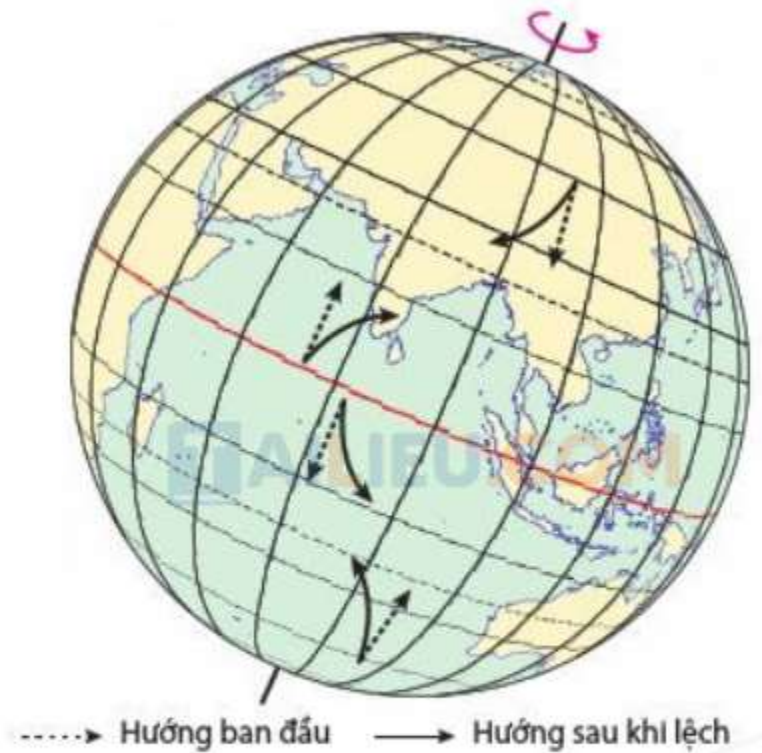
- Lực làm lệch hướng chuyển động của các vật bay hoặc chảy trên bề mặt Trái Đất, được gọi là lực Cô-ri-ô-lit.

- Đặc điểm

+ Chỉ những vật thể chuyển động trên những khoảng cách khá lớn và có thời gian chuyển động đáng kể thì chúng ta mới nhận ra được sự lệch hướng này.

+ Ở bán cầu Bắc lệch bên phải, bán cầu Nam lệch bên trái theo hướng chuyển động ban đầu.

+ Các vật thể bị ảnh hưởng: các loại gió thổi thường xuyên trên Trái Đất, các dòng biển (hải lưu), đường đạn bay,...

Hình 6.5. Sự lệch hướng chuyển động của các vật thể ở bán cầu Bắc và bán cầu Nam

►► **CLICK NGAY** vào nút **TẢI VỀ** dưới đây để tải về giải bài tập SGK Địa lớp 6 Bài 6: Chuyển động tự quay quanh trục của Trái Đất và các hệ quả địa lí - sách Cánh diều ngắn gọn, đầy đủ nhất file tải PDF hoàn toàn miễn phí!